ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ В ГРАД ПЛОВДИВ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ОТ ПРОВЕДЕНИТЕ ИЗМЕРВАНИЯ НА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ ПРЕЗ 2019 Г. С ДИНАМИКА ЗА ПРЕДХОДНИ ГОДИНИ

I. НОРМАТИВНА УРЕДБА В ОБЛАСТТА НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА. МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА.

Шумът е значителен проблем на околната среда в целия Европейски съюз. Последиците от шума, включително дискомфорта, се признават от общността за здравен прлоблем. Той, като замърсител на акустичната среда на човека, оказва общо негативно влияние върху неговия организъм. Установено е, че няма жизнена функция в човека, която да не е засегната от вредното въздействие на шумово-вибрационните дразнения.

Броят на шумоизточниците в града, главно транспортни средства, непрекъснато се увеличава. Статистиката показва, че движещите се моторни превозни средства са основен нарушител на спокойствието и тишината в града. Към тях трябва да добавим и шумове, излъчвани от различни производствени предприятия, цехове, строителна дейност, обслужващи дейности по поддържане на чистотата, шумни забавления и атракции.

В последните години жителите на по-големите населени места, са подложени от 15 до 18 часа на шумове с нива от 60 до 75 dB(A). По главните градски улици и кръстовища, нивото на шум понякога достига и до над 80 dB(A).

Шумът причинява във времето стресови и болестни състояния. Няма жизнена функция в човека, която да не се засяга от вредното въздействие на шумовите дразнения: от обикновени смущения до сериозни физиологични и патологични увреждания. Пряко са засегнати съня и общуването. Не на последно място, шумът може да доведе до увреждане на слуха при кратки въздействия с нива от 120 – 150 dB(A) или при продължително въздействие с нива около 80 dB(A).

Оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии в страната се осъществява чрез Национална система за мониторинг на шума в околната среда, чиито функции са регламентирани с *Наредба № 54 от 2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (Обн. ДВ, бр. 3 от 2011 г.).*

Регионална здравна инспекция (РЗИ) град Пловдив провежда мониторинг на шума, който включва системни наблюдения за определяне състоянието на шумовото натоварване, средночасовата интензивност на движението и структурата на транспортния поток в урбанизираните територии. Съобразно с характера на звуковите сигнали, формиращи акустичната среда в гр. Пловдив, за оценка е използван метод за непосредствено измерване на звуковите сигнали. Мониторингът е извършен през времевия интервал „ден" от 7.00 ч. до 19.00 ч., като е отчетена степента на дискомфорт през дневния период на денонощието.

Оценката на шумовото натоварване се извършва съгласно изискванията на *Методика за определяне броя, разположението и разпределението на пунктовете за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията на шумовите нива*, утвърдена от министъра на здравеопазването /Писмо с Изх.№99-00-76/22.02.2007 г./ в съответствие с посочените методи в *Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр. 58 от 2006 г.)*

Измерванията на шума се извършват в определените пунктове не по -малко от веднъж годишно в периодите май - юни и септември - октомври. Резултатите от измерванията и изчисленията са записани в протоколи съгласно Приложения № 1 и 2 от *Наредба №54 от 13*

декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда на МЗ и МОСВ, обн. ДВ, бр. 3 от 2011 г.

На територията на град Пловдив се контролират **45 пункта**, чието разпределение и разположение е определено съгласно изискванията на горецитираните нормативни документи.

Разпределението на пунктовете за мониторинг на шума по територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях е следното:

1. **40% (18 пункта)** са разположени на територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета. От тях:
   - 27% (12 пункта) се намират върху територии, подложени на интензивен автомобилен трафик;
   - 11% (5 пункта) са върху територии, подложени на въздействието на релсов железопътен транспорт;
   - 2% (1 пункт) е върху територия, подложена на въздействието на авиационен шум.
2. **29% (13 пункта)** от пунктовете за мониторинг на шума са разположени върху територии с промишлени източници на шум – производствено - складови територии и зони;
3. **31% (14 пункта)** от пунктовете за мониторинг на шума се определят върху територии, подлежащи на усилена шумозащита. В това число:
   - 16% (7 пункта) са разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим;
   - 7% (3 пункта) са в зони за обществен и индивидуален отдих;
   - 4% (2 пункта) са в зони на лечебни заведения и санаториуми;
   - 2% (1 брой) в зони за научно-изследователска дейност;
   - 2 % (1 брой) в тихи зони извън урбанизираните територии.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТРАНСПОРТЕН ШУМ В ГР. ПЛОВДИВ

Данните за измерените шумови нива в пунктовете за мониторинг на шума по териториите и устройствените зони в урбанизираните територии и извън тях представяме в следната таблица:

Таблица 1

Пункт (вид, адрес)	измерена/ изчислена стойност	Норма	над/под нормата
	Еквивалентно ниво на шума dB(A)	Гранична стойност dB(A)	
1	2	3	4
I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.			
1. Пунктове (№) върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик:			
№1. Бул."Руски", х-л "Лайпциг"	**66,0**	**60**	**над нормата**
№4. Бул."Македония", ст-н "Т.Диев"	**68,4**	**60**	**над нормата**
№5. Ул. "Пещерско шосе", РЗИ	**71,7**	**60**	**над нормата**
№7. Бул."Цар Борис III Обединител", Гарнизонен стол	**72,7**	**60**	**над нормата**

№8. Бул."Цар Борис III Обединител", бивша административна сграда "Петрол"	**70,3**	**60**	**над нормата**
№9. Бул."Христо Ботев ", Военна болница	**70,8**	**60**	**над нормата**
№10. Бул."България", х-л"Санкт Петербург"	**68,8**	**60**	**над нормата**
№11. Бул"Васил Левски", блок Гигант	**69,4**	**60**	**над нормата**
№12. Бул."Княгиня Мария Луиза",бивша баня "Здравец"	**67,0**	**60**	**над нормата**
№16. Бул."6-ти септември", № 198	**68,0**	**60**	**над нормата**
№19. Бул."Санкт Петербург", Пътен възел "Родопи"	**71,9**	**60**	**над нормата**
№35. Бул."В.Априлов",Северна страна на автомобилен мост	**70,3**	**60**	**над нормата**
2. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт:			
№2. ЖК"Тракия", ЖП гара, бул."Цар Симеон I"	**67,6**	**65**	**над нормата**
№22. Бул."Копривщица",Спортен комплекс Пловдив	**69,8**	**65**	**над нормата**
№23. Бул."Хр.Ботев", Сточна гара-Административна сграда "Трансинг"	**69,8**	**65**	**над нормата**
№25. Бул."Христо Ботев"- Централна ЖП гара срещу Печатна база в-к "Марица"	**72,0**	**65**	**над нормата**
№27. ЖК"Прослав", ЖП спирка,ул."Просвета"	**65,1**	**65**	**над нормата**
3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум:			
№33. ЖК "Тракия", бул."Цар Симеон"бл.222	**67,2**	**65**	**над нормата**
II. **Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум -производствено-складови територии и зони:**			
№15. ЖК"Юрий Гагарин" ул."Борба", Производствена база"Пловдивстройресурс"	**65,6**	**70**	**под нормата**
№24. ЖК"Христо Ботев" ЮГ ул."Д.Талев", Автокомплекс "Хаджията Груев"	**68,8**	**70**	**под нормата**
№26. Бул."Източен",Пивоварен завод "Каменица"	**69,1**	**70**	**под нормата**
№28. Бул."Кукленско шосе",Завод "Рекорд"	**73,0**	**70**	**над нормата**
№29. Бул."Източен",Автоцентър, администрация "Траурни дейности"	**69,9**	**70**	**под нормата**
№30. Бул."Дунав", Млечна промишленост	**68,4**	**70**	**под нормата**
№31. ЖК "Изгрев", ул."Удроу Уилсън", Завод за пластмасови тръби "Пластек"	**62,8**	**70**	**под нормата**

№32. Бул."България", Захарна фабрика "Кристал"	**70,3**	**70**	**над нормата**
№39. ЖК "Изгрев", ул."Ландос"-Шивашка фабрика "Кокет"	**70,1**	**70**	**над нормата**
№40. Бул."Ал.Стамболийски", Производствена база "Хелиос-Метал Център"	**68,8**	**70**	**под нормата**
№41. Бул."Н.Цанов",ул."К.Величков", Производствена база "Симид"	**67,8**	**70**	**под нормата**
№44. ЖК "Тракия","Ягодовско шосе", база "Пътища"АД	**68,1**	**70**	**под нормата**
№45. Бул."Санкт Петербург", Завод "Чайкафарма"	**71,3**	**70**	**над нормата**
III Пунктовете върху територии, подлежащи на усилена шумозащита:			
1.Жилищни зони и територии:			
№6. Бул."6ти септември", Адм.сграда "Горско стопанство"	**70,5**	**55**	**над нормата**
№17. Ул."Богомил", Стадион „Христо Ботев"	**66,1**	**55**	**над нормата**
№20. Бул."Хаджи Димитър",ОУ "Елин Пелин"	**70,6**	**55**	**над нормата**
№34. Ул."Авксентий Велешки", ОУ "Стоян Загорчинов"	**71,3**	**55**	**над нормата**
№38. Ул."Скопие", Професионална гимназия по механотехника	**68,8**	**55**	**над нормата**
№42. ЖК"Юрий Гагарин",ул."Ст. и Обр. Обрейкови", СОУ "Христо Г. Данов"	**62,8**	**55**	**над нормата**
№43. Бул."Марица", ДОВДЛРГ "Олга Скобелева"	**70,9**	**55**	**над нормата**
2. Зони за обществен и индивидуален отдих:			
№13. Бул. "Ал.Стамболийски", Детска градина "Светлина"	**68,4**	**45**	**над нормата**
№14. Ж.К.Тракия,СОУ"Черноризец Храбър"	**64,3**	**45**	**над нормата**
№37. Ул."Авксентий Велешки", Централен градски парк "Цар Симеоновата градина"	**70,7**	**45**	**над нормата**
3. Зони за лечебни заведения и санаториуми:			
№3. Бул."Васил Априлов", Медицински университет	**68,7**	**45**	**над нормата**
№21. Бул."Коматевско шосе" Дом за стари хора "Св.Василий Велики"	**67,9**	**45**	**над нормата**
4. Зони за научно - изследователска дейност:			
№18. Ул."Менделеев",Аграрен университет	**69,5**	**45**	**над нормата**
5.Тихи зони, извън урбанизираните територии:			

№36. Кв."Коматево", ул."Захаридово", Детска градина	**59,7**	**40**	**над нормата**
Общ брой на пунктовете с нивата над нормата			**36**

Извършените измервания показват, че граничните стойности на нивата на шума в различните територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях, са превишени в **36 бр.** от контролираните пунктове в гр. Пловдив. Процентно това, представлява **80 %** от общия брой контролирани пунктове, като само в **20% (9 бр.)** от пунктовете нивото на шума съответства на регламентираните гранични стойности в *Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр. 58 от 2006 г.), приложение 2, таблица 2.*

Успоредно с акустичните измервания се отчита и интензивността, и структурата на транспортните потоци, вида на пътната настилка, степента на застрояване и озеленяване и другите характеристики имащи отношение към акустичната среда на пункта и зоната в която се намира.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА АКУСТИЧНАТА СРЕДА

Таблица 2 представя разпределението на регистрираните шумови нива през 2019 година на територията на град Пловдив по диапазони.

Таблица 2.

Град	**Общ брой пунктове**	**Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)**							
		под 58 dB(A)	**58-62 dB(A)**	**63-67 dB(A)**	**68-72 dB(A)**	**73-77 dB(A)**	**78-82 dB(A)**	**над 82 dB(A)**	**над ГС***
Пловдив	**45**	0	3	10	31	1	0	0	**33**

ГС*- гранична стойност

- Не са регистрирани средни шумови нива в **диапазоните 78-82 dB (A), над 82 dB (A) и под 58 dB (A).**
- **Шумови нива в диапазона 73-77 dB (A) са регистрирани в 1 пункт (2.22 %):** Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум - производствено-складови територии и зони: пункт № 28, разположен на бул. „Кукленско шосе", Завод „Рекорд" – 73,0 dB (A);

Максимално измереното ниво на шум е 73,5 dB (A) в пункт № 28, върху територия с промишлени източници на шум, а минималното е 72,2 dB (A).

Отчетените през десетгодишния период нива в пункт № 28 винаги са били над граничните стойности за зоната.

- Средни шумови еквивалентни нива в диапазона 68-72 dB (A) са констатирани в 31 пункта (68,89 %). В този диапазон влизат пунктове от всички зони, с изключение на пункт ***№ 36.*** Кв."Коматево", ул."Захаридово", Детска градина. Измерените минимални стойности в тази група са 68,0 dB (A) в пункт № 16, а максималните 72,0 dB (A) в един пункт с номер 25.
- Средни шумови нива в диапазона 63-67 dB (A) са измерени в 10 пункта (22,22 %), които също са разположени в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях. Това се пунктове с номера: 1, 2, 12, 14, 15, 17, 21, 27, 33, 41. Измерените минимални и максимални еквивалентни нива на шума, варират в границите от 64,3 dB (A) до 67,9 dB (A).

- Средно шумово ниво в диапазона 58-62 dB (A) е измерено в три пункта (6,67 %), с номера 31, 36 и 42. Същите са с минимално еквивалентно ниво на шум 59,7 dB (A) и максималното ниво – 62,8 dB (A).

IV. ТЕНДЕНЦИИ:

Регистрирани шумови нива в град Пловдив за периода 2010-2019 година, в брой пунктове и разпределени по диапазони, са следните:

Таблица 3

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в брой пунктове						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2010	45	0	2	4	34	5	0	0
2011	45	0	5	6	28	6	0	0
2012	44	0	2	5	32	5	0	0
2013	45	0	1	9	34	1	0	0
2014	45	0	1	9	32	3	0	0
2015	45	1	2	5	34	3	0	0
2016	45	0	1	8	34	2	0	0
2017	45	0	1	7	36	1	0	0
2018	45	0	1	7	36	1	0	0
2019	45	0	3	10	31	1	0	0

В **Таблица 3,** се представя динамика на акустичното натоварване на територията на град Пловдив за десетгодишен период от 2010 до 2019 г. от база данни в РЗИ-Пловдив.

В зоните под 58 dB (A), 78 – 82 dB (A) и над 82 dB (A) няма промяна. Забелязва се такава в диапазоните 58-62 dB (A), 63 – 67 dB (A) и 68-72 dB (A), където броят е променлив. В диапазопът 73-77 dB (A) няма промяна за последните 3 години.

Разпределението на регистрираните шумови нива в град Пловдив за периода 2010-2019 година, по диапазони в проценти (%) е следното:

Таблица 4

Година	Общ брой пунктове, в %	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2010	**100%**	0,00%	4,44%	8,89%	75,56%	11,11%	0,00%	0,00%
2011	**100 %**	0,00%	11,11%	13,33%	62,22%	13,33%	0,00%	0,00%
2012	**100 %**	0,00%	4,54%	11,36%	72,73%	11,36%	0,00%	0,00%
2013	**100%**	0,00%	2,22%	20,00%	75,56%	2,22%	0,00%	0,00%
2014	**100%**	0,00%	2,22%	20,00%	71,11%	6,67%	0,00%	0,00%
2015	**100%**	2,22%	4,44%	11,11%	75,55%	6,67%	0,00%	0,00%
2016	**100%**	0,00%	2,22%	17,78%	75,56%	4,44%	0,00%	0,00%
2017	**100%**	0,00%	2,22%	15,56%	80,00%	2,22%	0,00%	0,00%
2018	**100%**	0,00%	2,22%	15,56%	80,00%	2,22%	0,00%	0,00%
2019	**100%**	0,00%	6,68%	22,22%	68,90%	2,22%	0,00%	0,00%

Анализът на данните, за процентното разпределение на регистрираните шумови нива в периода 2010 – 2019 г., представени в ***Таблица 4***, води до следните констатации:

- Като положителен ефект от предприетите мерки можем да посочим и тенденцията за намаляне на относителния дял измерени стойности в диапазона 73 - 77 dB(A) в сравнение с предходни години;
- За шумовите нива в диапазона 68-72 dB(A) се наблюдава тенденция за намаляване на стойностите на еквивалентния шум за последната година. През периода на мониторинга в града се извършваха много строително - монтажни дейности и в почти всички пунктове се наблюдаваше нетипично структуриране на транспортните потоци;
- В диапазона 63-67 dB(A) се наблюдава увеличение в процентното съотношение на шумовите нива спрямо предходни години;
- В диапазона 58-62 dB(A) се наблюдава увеличение на стойностите на нивата на шум;
- През периода 2010-2019 г. не са отчетени стойности на нива в шумовите диапазони под 58 dB(A), 78-82 dB(A) и над 82 dB(A).

През периода на мопиторинга в града се извършваха много строително - монтажни дейности и в почти всички пунктове се наблюдаваше нетипично структуриране на транспортните потоци;

V. АНАЛИЗ НА РЕГИСТРИРАНИ ШУМОВИ НИВА В РАЗЛИЧНИ ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ В ГР. ПЛОВДИВ

Анализа на регистрираните шумови нива, **в осемнадесетте (18) пункта**, разположени на територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета, от които 12 пункта, намиращи се върху територии, подложени на интензивен автомобилен трафик; 5 пункта, върху територии, подложени на въздействието на релсов железопътен транспорт и 1 пункт върху територия, подложена на въздействието на авиационен шум е както следва:

За шестте пункта подложени на въздействието на релсов, железопътен транспорт и авиационен шум, през обследвания период превишението на шума спрямо нормата 65 dB (A) е от порядъка на 7,0 dB (A).

При пунктове, разположени в територии на релсов железопътен транспорт, където граничната стойност е 65 dB(A), превишения над тези стойности се наблюдават и във всичките пет броя. Над 70,0 dB(A) са средните стойности в пункт № 25 на бул. „Христо Ботев" – Централна гара – 72,0 dB(A), Печатна база на в. „Марица" - най-високото средно ниво на шум за изследваните пунктове.

В пункт № 33, ЖК „Тракия", бул. „Цар Симеон" бл. 222, определен като пункт върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум са регистрирани нива превишаващи нормативно определените от 65 dB(A), което обаче се дължи не толкова на средно пристигащите и заминаващи дневно по два броя самолети, колкото на трафика от моторни - превозни средства. В този пункт средната стойност на нивото на шум е 67,2 dB (A).

За дванадесетте пункта подложени на интензивен автомобилен трафик, през обследвания период превишението на шума спрямо нормата 60 dB (A) е от порядъка на 6,0 – 12,7 dB (A).

Отново най-висока средна стойност 72,7 dB(A) е отчетена в пункт № 7 - бул. „Цар Борис III Обединител", Гарнизонен стол, като на моменти са отчетени еквивалентни нива от 72,9 dB(A). Подобна е ситуацията и в останалите **два** пункта с нива над 71,0 dB(A), пунктове с № 5 и 19. Факт е, че при още три пункта (пунктове с № 8, 9 и 35), регистрираните шумови нива надвишават 70 dB(A), което вече е показател за влошена акустична обстановка. Всички пунктове се намират на големи булеварди и възлови транспортни места.

В тринадесетте (13) пункта, разположени върху територии с промишлени източници на шум, производствено - складови територии и зони, както отбелязахме, определените нива под нормата трайно се запазват. В пункт № 31. ЖК "Изгрев", ул."Удроу Уилсън", завод за пластмасови тръби "Пластек", през 2015 г. са регистрирани стойности под 58 dB(A), през 2019 г. стойността е значително по-висока 62,8 dB(A), но пак е под нормата за този род зони, а именно 70 dB(A). Най-високо средното шумово ниво в зоната, от 73,0 dB(A) е измерено при

Пункт № 28, който се намира на бул. „Кукленско шосе" завод „Рекорд". Нивото на еквивалентен шум в пункт № 45 бул."Санкт Петербург", завод „Чайкафарм" е 71,3 dB(A), което се е повишило, спрямо това от предходната година. Резултатите от мониторинга в тази зона показва, че отговорността на бизнеса относно шумовото замърсяване на градската среда е нараснала и добрия диалог с местната изпълнителна власт способстват за горецитираните резултати .

От четиринадесетте (14) контролирани пункта върху територии, подлежащи на усилена шумозащита, от които 7 бр. разположени в жилищни зони и територии с неутежнен акустичен режим; 3 броя в зони за обществен и индивидуален отдих; 2 броя в зони на лечебни заведения и санаториуми; 1 брой в зони за научно-изследователска дейност и 1 брой в тихи зони извън урбанизираните територии, във всички пунктове са констатирани наднормени нива – обстоятелство, което трайно се запазва през периода 2010 – 2019 г.

Измерените средни шумови нива в зоните за обществен и индивидуален отдих, в зоните за лечебни заведения и зоните за научно-изследователска дейност драстично превишават граничните стойности от 45 dB(A). Средните нива на шума варират от 64,3 dB(A) до 70,7 dB(A), като най-високи са нивата в пункт № 34, ул."Авкс. Велешки", Централен градски парк „Цар Симеоновата градина". Основен принос за високите нива на шум в тези пунктове има интензивния трафик, пътна настилка и течащите строителни и ремонтни работи на територията на гр. Пловдив. Средното превишение на нормативно определените гранични стойности в зоните е от порядъка на 19,3-25,7 dB(A), нива които отчитайки предназначението на разположените в територията защитени обекти, сериозно застрашават здравето на живущите и временно пребиваващите в тях хора, включително деца.

Акустичното състояние в жилищните зони и територии е аналогично с анализа от предходната зона. При допустима гранична стойност 55 dB(A), отново се констатира превишение на средните шумови нива във всички контролирани пунктове. Регистрираните шумови нива превишават нормата с от 7,8 до 16,3 dB(A). Най - значително отклонение от нормата се наблюдава в пунктове: № 6, разположен на бул. „Шести септември", Административна сграда „Горско стопанство"- 70,5 dB(A), пункт № 34 на ул. "Авксентий Велешки" ОУ „Патр. Евтимий" - 71,3 dB(A) и пункт № 20 бул. "Хаджи Димитър", ОУ „Елин Пелин" - 70,6 dB(A). Както е видно от идентификацията им и трите пункта се намират в централна градска част с интензивен трафик в близост до учебни заведения.

VI. ИЗВОДИ:

- От горе извършения анализ на резултатите от измерените нива през 2019 г. и обобщаването им за десетгодишния период 2010 – 2019 г., се забелязва една особено тревожна тенденция: **трайно висок остава броя на зоните с нива на шум над регламентираните гранични стойности в *Наредба № 6 от 2006 г. на МЗ и МОСВ*** *за показатели за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр. 58 от 2006 г.), приложени 2, таблица 2.* Като основна причина за горния извод е факта, че получените резултати основно се дължат на нарастване на пътния трафик на кварталните и локалните улици; частично на железопътния транспорт; ограничените паркоместа, както и на недостатъчната шумозащита (все по малко и оскъдно е озеленяването). За пореден път пунктовете с нива в границите на нормативно определените стойности са регистрирани само едва в една пета от определения съгласно методиката представителен брой пунктове за гр. Пловдив. Девет броя контролирани пунктове, в които са регистрирани тези стойности, са разположени върху територии с промишлени източници на шум, производствено - складови територии и зони, където обикновено жилищните сгради са малко.
- През 2019 година наднормени стойности са отчетени в 36 от общо 45-те, определени съгласно методиката, пункта за мониторинг на шума в урбанизирана територия Пловдив. В проценти това са 80% от общия брой пунктове. От статистиката за десетгодишния период 2010-2019 г. е видно, че в общи линии тенденцията се запазва, извод които по-

ражда въпроси достатъчно ефективни ли са предприетите мерки от отговорните за това институции.

- В сравнение с предходната година незначително понижение от 0,1-1,3 dB(A) има в 15 броя пунктове и съответно увеличение от 0,1 до 3 dB(A) в 23 пункта. В 7 броя от контролираните пунктове се наблюдава запазване на нивата.
- При всички пунктове, разположени върху територии, подлежащи на усилена шумозащита (зони за отдих, зони на лечебни заведения, жилищни територии и зони за научно - изследователска дейност) са регистрирани еквивалентни нива на шума, които са над нормативно определените стойности 45 dB(A) и 55 dB(A).

За съжаление сред пунктовете с най-сложна акустична обстановка и през тази година се нареждат пункт № 5, ул. „Пещерско шосе" РЗИ, пункт № 7 - бул. „Цар Борис III Обединител", Гарнизонен стол, пункт № 19, бул. "Санкт Петербург" – пътен възел "Родопи" и № 25 – бул. "Хр. Ботев" – Централна ЖП гара срещу печатна база на в-к "Марица", където са измерени най-високи шумови нива.

- И през тази година няма случаи на регистрирани шумови нива в диапазоните 78-82 dB(A) и над 82 dB(A).
- От десетгодишната статистика е видно, че тенденцията се запазва: в най-много пунктове измерените стойности на шума да са в диапазона 68-72 dB(A).

VII. ПРЕПОРЪКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА

1. Акустично планиране на урбанизираните територии - правилно териториално устройство, инженеринг на системите за управление на трафика, планиране на трафика, намаляване на шума, чрез мерки за шумоизолация и борба със шума при източника, изготвяне на акустични проекти за сгради, подлежащи на усилена шумова защита;

2. Регулиране на интензивността и на структурата на автомобилните потоци, изграждане на обходни пътни участъци, въвеждане на допълнителни ограничения на скоростта по отделни улици, където е регистрирано значително превишение на граничните стойности на шума;

3.Ограничения или забрани за преминаване на МПС и на скоростта им по пътните артерии в територите на обекти, подлежащи на усилена шумозащита;

4.Изискване на мерки за защита от шума в околната среда при проектиране на обекти с обществено предназначение;

5.Насърчаване на придвижването пеша и с велосипед;

6.По-нататъшно разширяване на велосипедната мрежа в съответствие Велосипедната стратегия за град Пловдив 2010-2020 г.;

7.Залесяване на свободни площи и изграждане на озеленителни пояси;

8. Изграждане на шумозащитни екраниращи съоръжения.

VIII. ИНФОРМАЦИЯ ОТ ОБЩИНА ПЛОВДИВ ЗА ИЗВЪРШЕНОТО ПО МЕРКИ, ПРЕДПИСАНИ В ПРЕДИШНИ ПЕРИОДИ, ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА АКУСТИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ

Информацията е на база инфраструктурни проекти, които се предвиждат за периода 2018-2022 г., изпратена с годишен доклад за шума през 2018 г.

Подробен отчет за напредъка по предприетите мерки, заложени в Плана за действие към Стратегическа карта за шум на агломерация Пловдив ще бъде предоставен на РЗИ – Пловдив след приключване на календарната 2019 г.

Нормативно основание за разработване и изпълнение на План за действие за ограничаване на шумовото натоварване в агломерация Пловдив

Въз основа на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда се изготвят планове за действие за справяне с проблемите с шума, както и защита на „тихите места", т.е. местата без шумово замърсяване. В Р. България, директивата е транспони-

рана чрез Закона за защита от шума в околната среда /ЗЗШОС/. В изпълнение на разпоредбите на закона през 2018 г. Община Пловдив разработи нов план за действие за ограничаване и намаляване на шума на база актуализирана стратегическа карта за шум в агломерация Пловдив. Същият е одобрен с Решение № 402, взето с Протокол № 18 от 25.10.2018 г. на Общински съвет - Пловдив. Изпълнението на мерките се контролира **от Регионална здравна инспекция - Пловдив и Регионална инспекция по околна среда и води- Пловдив.**

Моторизацията в Пловдив

- Град Пловдив се характеризира с озеленени булеварди и улици. Въпреки това увеличената степен на моторизация довежда до силно натоварване на уличната мрежа, а като следствие - и до увеличаване на шумовите нива.

В резултат на анализ на данни, предоставени от Дирекция „Местни данъци и такси" при Община Пловдив констатираме следното:

При категория леки автомобили (ЛА) активните партиди в края на 2018 г. са 149 635 бр., като в т.ч. ново регистрираните са 23 201 бр. През 2018 г. е прекратена регистрацията на 20 404 бр., **от което следва, че леките автомобили в пътната мрежа на Пловдив през 2018 г. са увеличени с 2797 бр.**

Същевременно през 2018 г. броят на ново регистрираните товарни автомобили, автобуси, мотопеди и мотоциклети и др. превозни средства, е значително по-голям спрямо броят на тези, чиято регистрация е прекратена. Налице е ръст в регистрациите по всички категории превозни средства.

- Положителен факт е, че през 2018 г. са регистрирани 12 бр. електрически леки автомобила, 1бр. товарен и 17 бр. мотопеди.

Източници на данни за шума в агломерация Пловдив

- ***РИОСВ-Пловдив относно промишлените източници на шум***

Компетентен орган по контрол на шума в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения на територията на агломерация Пловдив е РИОСВ-Пловдив. Предоставената информация е изложена в отчета по дейност Б.4.

- ***РЗИ- Пловдив***

Структурата на МЗ е отговорна за контрола на 45 пункта на територията на град Пловдив, чието разпределение и разположение е определено, съгласно изискванията на съответните нормативни документи.

IX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗВЪРШЕНИТЕ ДЕЙНОСТИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА МЕРКИТЕ ОТ ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ И НАМАЛЯВАНЕ НА ШУМА В ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АГЛОМЕРАЦИЯ ПЛОВДИВ

Дейност Б.1

В изпълнение на Наредбата за осигуряване на обществения ред в Община Пловдив със Заповед на Кмета от 2013г. в Пловдивски Общински Инспекторат функционира специализирано звено от длъжностни лица, което упражнява текущ контрол за спазване на правилата и нормите за изпълнение на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителство; за спазване изискванията на ЗЗШОС в тихите зони и урбанизираните територии; за спазване на изискванията на чл.16а от ЗЗШОС. За тази цел Община Пловдив разполага с измервателен уред-преносим шумомер. Инспекторите, които осъществяват контрола са преминали успешно обучителен курс по „Контрол на шума в околната среда". При необходимост контролът се осъществява съвместно с регионалните органи на Министерството на здравеопазването и полицията.

Дейност Б.1.1. Изискване на мерки за защита от шума в околната среда при проектиране на обекти с обществено предназначение (административни, търговски, бизнес) с обща климатизация (локални източници на шум) – съгл. Наредба 4 на МРРБ, МЗ, МВР, МОСВ от 2007. /данни на дирекция „Устройство на територията"/

При разглеждане на инвестиционните проекти е направена оценка за съответствието съгласно изискванията на чл.142, ал.5, ал.6 на ЗУТ. Съблюдава се предвидената климатизация да отговаря на изискванията, заложени в нормативите по отношение източниците на шум.

Дейност Б.1.1 /дирекция „Строителство на мрежи и съоръжения и транспортна инфраструктура"

В условията на обществените поръчки се включва изискването: СМР/СРР/КРР да се извършват в рамките на 5-дневна работна седмица и 8 часов работен ден, с оглед спазване на правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителството.

Б.2.Изготвяне на ежегодни планове за инспектиране и контрол за спазване изискванията по т.Б.1

Всички обекти, които подлежат на контрол, се планират за проверка съгласно времето и броя на постъпилите сигнали. През текущия период са извършени проверки и на обекти, за които няма постъпили сигнали, но е имало такива през предходните години.

Дейност Б.3. /данни на ОП „Чистота"/

Общинското предприятие прилага изискванията на *Наредба №2 за организацията и безопасността на движението на водачите на пътните превозни средства и пешеходците на територията на Община Пловдив* /чл.23/, относно часовия диапазон за извършване на дейностите по сметосъбиране, сметоизвозване и машинно миене, според категорията улици:

- I категория, булевардите с масов градски транспорт и пешеходните зони от 5.00 ч. до 13.00 ч.
- II и III категория, квартали и улици от 09.00 ч. до 13.00 ч.;
- Машинно миене през летния сезон от 22.00 ч. до 06.00 ч.

Дейностите на ОП „Чистота", свързани с управлението на екологичния шум се изразяват в:

- мониторинг на емисиите от шум;

- поддържане и периодична подмяна на техниката

- поддържане и периодична подмяна на съдовете за събиране на отпадъци.

Оценката на общия и среден емисионен фон от шумовите емисии - dB(A) е извършена по категории техника, според притежаваната екологична норма. Съпоставени са данните с тези от предходната година. Констатирано е намаляване на средногодишните стойности с 1,8%. От значение за подобряване на общия фон от шумови емисии е по-високата екологична норма на автомобилите, определяща се от годината на производство и гарантираща минимално емисионно замърсяване за околната среда.

Подменената специализирана техника с висока екологична норма - EURO 4, 5 и 6 с 37 бр. и представлява 57% от техниката на ОП „Чистота".

Изправността на обслужващата техниката и съдовете за събиране на отпадъци са друг фактор, оказващ влияние върху шумовото замърсяване. През 2018 г. в централна градска част беше предприето началото на поетапно преминаване към сметосъбиране в подземни контейнери. Поставени са 8 бр. контейнери на ул. „Отец Паисий" и ул. „Патриарх Евтимий".

Дейност Б.4. /общинска база данни/

Община Пловдив изпълнява нормативните си задължения, свързани с информиране на гражданите за състоянието на акустичната среда посредством закупената през 2008г. система за собствен мониторинг на шума. Измерването на шума в Община Пловдив, се основава на препоръчваните от Европейската Комисия и използваните при разработване на СКШ методи и подходи за оценка на шума в градска среда. В тях се приема като ежегодно променящ се фактор с най-голямо тегловно въздействие върху шумовата градска среда **автомобилния трафикопоток и респективната пътна градска мрежа** (с техните променящи се ежегодно характеристика, интензивност и акустично влияние).

Порталът **www.plovdiv.webnoise.eu** осигурява достъп в реално време до нивата на шума в 5 бр. локации, с разположени мониторингови станции, информация до данните от всички места, на които е измерван шума в града и архивни данни от пунктовете, определени при разработването на стратегическата карта за шум за агломерация Пловдив:

- сградата на ДЯ „Слънчев рай", ул. „Светослав Тертер" № 5, район Тракия
- ж.п.прелеза при кръстовището на бул. „Копривщица" с бул. „Свобода", район Западен
- сградата на фирма ФИЛИКОН-97 АД, ул. „Коматевско шосе" № 35, район Южен
- сградата на фирма САТА ООД- бул. „Шести Септември" - № 252, район Източен
- сградата на Кино-театър „Гео Милев", бул. „Васил Априлов" - № 4, район Централен

Дейност Б.4 /данни на РИОСВ-Пловдив/

По данни на Регионалната инспекция по околната среда и водите в графика за контролни измервания на нива на шум, излъчван от промишлени обекти през 2018 г. е включен един обект, разположен на територията на гр. Пловдив – „Би Ей Глас" България АД, ул. „Георги Бенев" №15. В предоставената от РИОСВ-Пловдив информация, се констатира съответствие с нормативно определените нива за дневен и нощен шум.

Контролно измерване по жалба е извършено около един търговски обект, попадащ в жилищна зона. Не е установено несъответствие с граничните стойности за шум. На собствени периодични измервания през 2018 г. подлежат шест промишлени обекта, разположение в гр. Пловдив. Съгласно представената от РИОСВ-Пловдив информация при всички докладванията съответстват на нормативната уредба.

Дейност Б.4 /данни на РЗИ-Пловдив/

Регионална здравна инспекция (РЗИ) - Пловдив провежда мониторинг на шума, като съобразно характера на звуковите сигнали, формиращи акустичната среда в гр. Пловдив, за оценка е използван метод за непосредствено измерване на звуковите сигнали. Мониторингът е извършен през времевия интервал „ден" от 7.00ч. до 19.00 ч., като е отчетена степента на дискомфорт през дневния период на денонощието. Измерванията на шума се извършват в определените пунктове не по-малко от веднъж годишно в периодите май - юни и/или септември - октомври.

На територията на град Пловдив се контролират 45 пункта, чието разпределение и разположение е определено съгласно изискванията на Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда на МЗ и МОСВ, обн. ДВ, бр. 3 от 2011 г.

Дейност Б.5. /данни на ОП „ОКТ"

Фирмите превозвачи с лицензи за извършване на вътрешноградски транспорт на територията на Община Пловдив постапно извършват подновяване на автобусите с нови, с повисока екологична категория на двигателите. През 2018 г. в обхвата на вътрешноградската транспортна схема разпределението на автобусите по категория на двигателя е следното: **EURO 5 – 84** броя, **EEV** – 51 броя и **EURO 6** – 147 броя.

През 2018 г. след решения на Експертния съвет към Общинската комисия по безопасност на движението продължи изграждането на сигнализирани, повдигнати пешеходни пътеки, както и подновяване цвета на съществуващите тип зебра.

През 2018 г. са поставени 7бр. заслони на автобусни спирки, 4 бр. от които са на бул. Коматевско шосе, а 3 бр. дублиращи до вече съществуващи.

През отчетната година са активирани 39бр. от общо 41бр. външни автомата /TVM/ за продажба на комбинирани билети, валидни за 1 час за превозване в неограничен брой автобуси от градската мрежа, на стойност 1,50лв. Върху TVM-ите са поставени брайлови етикети, с цел обслужване на граждани със зрителни увреждания. Общият брой TVM-автомати, предвиден в системата е 91бр, като 50 бр. от тях са в сгради и са процес на въвеждане в работен режим. 41 бр. външни са разположени на спирките.

Дейност Б.6. /по данни на ОП „ОКТ"/

През 2018 г. при разработването на нов Генерален план за организация на движението на Община Пловдив се извършва обследване на транспортно – комуникационната система, като са взети под внимание резултатите от актуализираната стратегическа карта за шум.

Важно е да се отбележи, че през 2018 г. част от първостепенните булеварди бяха затворени за реконструкция за продължителен период от време, поради което може да се каже, че в град Пловдив се наблюдава нетипична интензивност на движение, ползват се обходни маршрути и е въведена реорганизация на градския транспорт.

Дейност Б.7. /данни на сектор „Пътна полиция" при ОД на МВР гр. Пловдив/

Ежедневно служители на сектор „Пътна полиция" - Пловдив следва да контролират водачите на МПС за движение със скорост над максимално допустимата в града Пловдив с автоматизирани технически средства за контрол на правилата за движение.

През 2018 г. е въведен **ежедневен контрол на пропускателната способност по основните улици на град Пловдив,** чрез обособяване на постове за подпомагане и регулиране

на пътното движение от полицейски служители. Обхваща се периода на засилен трафик в работни дни от 07:30ч. до 09:00ч. и от 17:00ч. до 18.30ч. с основна задача, преминаване към ръчно регулиране на автомобилните потоци при необходимост.

В сектор „Пътна полиция" не се допуска регистриране на МПС и пускането им в движение по уличната мрежа на областта при наличие на технически неизправности, в т.ч. и по шумозаглушителните устройства.

В участъците с въведено ограничение на скоростта 30 km/h – поради невъзможността от осъществяване на контрол с технически средства предимно около учебни заведения, ясли и детски градини периодично се насочват полицейски служители за осъществяване на превантивен контрол над водачите на МПС.

Дейност Б.7. (данни на ОП „ОКТ")

През отчетната година при реконструкцията на улица „Отец Паисий" са разширени тротоарите от двете страни, настилката е пренаредена и е въведено успоредно паркиране. В зоната от улица „Патриарх Евтимий" до тупика на Централна поща паркирането е забранено, а специален режим определя влизането на автомобили за кратковременен престой и зареждане на близките заведения и ресторанти. Броят на служебните абонаменти за паркоместата е намален. Тротоарите на улица „Криволак" са разширени, така че не може да се паркира върху него, а автомобилите само ще преминават.

Дейност Б.7./данни на Областен отдел „Автомобилна администрация-Пловдив към Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация"

Във връзка с разпоредбите на чл.171, ал.2 от Закона за движение по пътищата, органите на автомобилна администрация ни уведомяват, че не разполагат с техническа възможност за извършване на контрол по отношение на шума от автобуси и товарни автомобили, поради което не прилагат мярката.

Дейност Б.8. /данни на ОП „Общинска охрана"- Пловдив/

През 2018 г. във връзка с контрола за ограничаване спирането, престоя и паркирането на превозни средства на територията на гр. Пловдив на неразрешените за тази цел места са наложени санкции както следва:

По Наредба за реда за спиране, престой и паркиране на ППС - 36 бр. АУАН;
1140 бр. глоби с фиш за неправилно паркиране в зелени площи; 340 бр. глоби с фиш за неправилно паркиране в междублокови пространства; Наредба №2 за организацията и безопасността на движението и дисциплината на водачите на ППС и пешеходците на територията на община Пловдив -18 бр. АУАН. Актове са издадени за нарушения, свързани с по движение на велосипедисти по тротоари и пешеходни зони само при наличие на велосипедни алеи

Дейност Б.8. /данни на сектор „Общинска полиция – Пловдив" при ОД на МВР

За отчетната 2018 г. от сектора са наложени 820 бр. глоби с фиш за паркиране на МПС в зелени площи и междублокови пространства на територията на Община Пловдив.

Дейност Б.8. /данни на ОП „Паркиране и репатриране"/

През 2018 г. са монтирани 20 бр. паркинг автомати, чийто общ брой, обслужващ Синя зона е вече 33 бр.

Броят на издадените пропуски за автомобили на домуващи (т.е. по постоянен адрес) в обхвата на Зелена зона е 125. Броят на репатрираните на Наказателен паркинг автомобили е 5979бр., а броят на автомобилите, освободени в процес на репатриране от място е 2514бр. Брой на наложените глоби на място (заскобени автомобили) е 10165 бр.

Дейност Б.8. /данни на ОП ОКТ/

В Техническата спецификация за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Изготвяне на генерален план за организация на движението на Община Пловдив" е предвидено обследване на режимите/забраните за движение на определени видове ППС и изготвяне на предложения за тяхната промяна.

Дейност Б.9. /данни на ОП ОКТ/

В края на 2018 г. на база продадени талони, се констатира, че услугата платено паркиране е ползвана от около 400 000 автомобила. При паркоматите ползваната услуга е в порядъка от около 100 000 автомобила. Автомобили ползвали престоя в Сина зона чрез SMS е около 1 000 000 бр., или за 2018 г. общо около 1 500 000 бр. автомобила.

Сравнявайки резултатите с 2017г.* отчитаме повишаваща се необходимост на населението от места за паркиране.

** През 2017 година са продадени 625 200 бр. талони и изпратени 743 726бр. SMS –а за паркиране в обхвата на „Синя зона", или общо 1 368 926 бр.*

Дейност Б.10. /данни на ОП ОКТ/

През г. в системата за управление на трафика са включени 77 кръстовища, на 24 от които има видеонаблюдение в реално време с цел оптимизиране на движението. Общо към Центъра за управление на трафика са свързани 70 светофарни контролери, 28 кръстовища са оборудвани с трафик детектори. В системата са интегрирани и 24 стратегически трафик детектори, разположение извън кръстовищата.

Кръстовища работещи в местно гъвкаво управление (МГУ):

- бул. Източен – бул. Княгиня Мария Луиза
- бул. В.Априлов - бул. Дунав
- бул. Х.Ботев - бул. Любен Каравелов
- бул. Цар Борис III Обединител - бул. 6-ти Септември
- бул. Пещерско шосе - бул. В.Априлов
- бул. Освобождение" - бул. „Асеновградско шосе"
- бул. В.Левски - бул. Дунав
- бул. Александър Стамболийски – ул. Бъкстон

Дейност Б.11. (данни на сектор „Пътна полиция" при ОД на МВР)

Няма данни за установени случая на управление на МПС с неизправни шумозаглушителни устройства през 2018 г., в резултат на контрола, приложен от страна на сектор Пътна полиция" върху нивата на шума от автомобили и мотори както при сигнали, така и в ежедневната дейност на полицейските наряди.

Дейност Б.12. /данни на Община Пловдив/

Дължината на изградените велоалеи на територията на град Пловдив, отговарящи на изискванията и стандартите по *Наредба № 2 от 29 юни 2004 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортните системи на урбанизираните територии* и стандартите е 53 км. Възложени за проектиране през 2018 г. са велоалеи с обща дължина 10,3 км.

Дейност Б.13. /данни от ОП „ОКТ" при Община Пловдив/

Спазва се въведения ограничителен режим, съгласно чл. 22, ал. 2 от Наредба 2 за организацията и безопасността на движението и дисциплината на водачите на пътни превозни средства и пешеходците на територията на Община Пловдив е посочено:

Определя се режим по вътрешен пръстен за движение на тежко товарни автомобили, както следва:

Зона А – с граници: Бул. „Васил Априлов", Бул. „Цар Борис III Освободител" ,Бул. „Христо Ботев", Бул. „България".

Зона Б – запад с граници: Бул. „Марица-юг", Бул. „Копривщица", Бул. „Христо Ботев", Бул. „Васил Априлов"

Зона Б – изток с граници: Бул. „Марица-юг", Бул. „Източен", Бул. „Санкт Петербург", Бул. „Найчо Цанов", Бул. „Цар Борис III Обединител".

Движението в указаните зони се извършва с платен пропуск в зависимост от маршрута, вида и товароносимостта на пътно транспортните средства.

Дейност Б.14 / по данни на дирекция СМСТИ Община Пловдив/

През 2018 г. е сключен договор за изработване на проектна документация за обекта „Основен ремонт на бул. „Хаджи Димитър" в участъка от ул. „Царевец" до бул. „Никола Вапцаров", гр.Пловдив.

Дейност Б.15 / по данни на дирекция СМСТИ, Община Пловдив/

През 2018 г. са реализирани строително ремонтни работи, представени по обекти и параметри в таблицата по-долу, които допринасят за намаляване на шума, излъчван от автомобилите по време на движение.

Наименование на обектите	Кратко описание
„"Реконструкция и разширение на бул."Васил Априлов" в участъка от ул."Войнишка слава" до бул."Шести септември"– I етап"	Реконструкцията е по всички части: Пътна, Ел, ВиК и включва както улично платно, така и тротоарни настилки.
„Ремонт и поддръжка на републиканска пътна мрежа в границите на град Пловдив "	Текущ ремонт на платното за движение по пътен възел на път II -86 и път III - 375 /пътен възел Пещерско шосе
„Текущ ремонт на настилки по общински пътища на територията на Община Пловдив"	Текущ ремонт на платното за движение по бул."Пещерско шосе"
Текущ ремонт на улици и булеварди на територията на Район „Северен", Район „Източен" и Район „Централен"	Текущ ремонт на платното за движение по: -бул. "6-ти Септември от мост "Адата" до пл."Шахбазян" - бул. "Руски" от бул."6-ти Септември" до ул."Д.Николаев" - бул. "Свобода" от бул."В.Априлов" до бул."Копривщица" - бул."Източен" от бул."6-ти Септември" до бул."Марица - юг" - Обслужваща улица зад строителен хипермаркет "Алати" - ул. "Брезовско шосе" от ул. "Полет" до землищна граница на град Пловдив - локално платно на ул."В.Левски" и обслужваща улица . -мост "Герджика"-южен подход-източно платно
Текущ ремонт на улици и булеварди на територията на Район „Западен", Район „Южен" и Район „Тракия"	Текущ ремонт на платното за движение по -бул. "Асеновградско шосе"от -бул."Освобождение"до бул."Цар Симеон" -бул."Свобода" от бул."Копривщица" до ул."Владивосток"
„Облагородяване на територията на Площад „Централен" – гр. Пловдив"	През 2018 г . се е работило само по обект 5 „Подлез при Централна поща" – транспортен възел на бул. „Цар Борис III Обединител" – бул. „Княгиня Мария Луиза" – ул. „Гладстон" – изпълнение на основен ремонт
Текущ ремонт на уличната мрежа в кв. Коматево, град Пловдив"	Текущ ремонт на платното за движение по ул. "Лозарска", кв. "Коматево"
„Ремонт и изграждане на тротоарни, паважни, калдъръмени, асфалтови, алейни и площадни настилки на територията на град Пловдив"	Ремонтни работи по стълбищни подходи към Стария Пловдив Ремонт на тротоарна настилка на ул."Бетовен" Ремонт на тротоарна настилка на ул."Палаузов" Ремонт на тротоарна настилка на ул."П.Каравелов" Ремонт на тротоарна настилка на ул."Заменхов" Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Алцеко" Текущ ремонт калдъръмена настилка на ул. "Цар Ивайло" Строителни работи на "Голямата базилика" Текущ ремонт на тротоарна настилка на ул."Владивосток" Текущ ремонт на тротоарна настилка на ул."Веркович" Подмяна на РШ и ДШ на ул."Т.Самодумов" Подмяна на ревизионни и дилатационни шахти Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Драган Манчев" Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Филип Македонски"

	Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Филип Македонски" Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Драган Цанков" Текущ ремонт тротоарна настилка на ул. "Шилер" Ремонт на настилка по ул. "Отец Паисий" Текущ ремонт калдъръмена настилка на ул. "Княз Церетелев" Текущ ремонт калдъръмена настилка на ул. "Хемус" Строителни работи на "Голямата базилика"
„Ремонтни дейности и ново изграждане на паважни, тротоарни, калдъръмени, алейни, асфалтови и площадни настилки в град Пловдив"	Основен ремонт на ул. "Авксентий Велешки" Ремонт на настилка на ул. "Отец Паисий" Реконструкция и благоустрояване на имот №519.1168 "Ядрото" Ремонт южен тротоар по ул. "Златарска"и западен по ул. "Йоаким Груев" Ремонт на подпорна стена на ул. "Найден Геров" Ремонт на тротоарна настилка на ул. "А.Папазов" пред училище Ремонт на тротоарна настилка на ул. "Самара" пред у.ще Ремонт на тротоарна настилка на бул. "Руски" от ул."Данаил Николаев" до бул."Шести септември" Ремонт на тротоарна настилка на бул. "6-Септември"от мост „Адата" до бул."Източен" Доставка и монтаж на 5 бр. бетонови саксии Ремонтни дейности по Голямата Базилика "3- броя стълбове"-"Авксентий Велешки" Ремонт на тротоарна настилка на ул бул. "Цар Борис Обединител"/п.Евтимий-Тунела/ Ремонтни дейности на тротоарна настилка по ул."Екзарх Йосиф"

Дейност Б.16. /данни на ОП „Градини и паркове"/

По време на двете годишни озеленителни акции /пролетна и есенна/, е засадена следната растителност:

-1050 бр. дървета;

-10308 бр. храсти;

-1722003 бр. цветя

Попълване в разделителните ивици на булеварди на растителните пояси е извършено с 4612 бр. увивни розови храсти.

40 бр. дървета от вида пирамидален дъб са засадени след приключване на реконструкцията на бул. „Васил Априлов", а в средната ивица на бул. „Христо Ботев" са посадени 33 бр. дървета от вида чинар.

Засадени са нови и са затревени и презатревени 36 дка от площите, които предприятието поддържа.

На територията на трите хълма, които са посещавани от множество граждани, търсещи отдих и спокойствие от динамичния град, са засадени 52 бр. дървета и 490 бр. храсти.

Дейности Б.17. /данни от районните администрации/

Създадени са нови зони за отдих, рекреация и спорт, които благоприятстват върху намаляване на акустичното натоварване в града, представени по райони както следва:

Район Централен

- Фитнес на открито – по ПУДООС на бул. „Княгиня Мария Луиза" №44 - №54
- Детска площадка – по ПУДООС на ул. „Богомил" №47 - №53
- Детска площадка на ул. „Капитан Райчо" №42 - №44, финансирано от Община Пловдив
- Детска площадка на ул. „Пенчо Славейков" (парка в карето между ул. „Младежка", ул. „Пенчо Славейков", ул. „Прогрес" и ул. „Загоре"), финансирано от Община Пловдив

- Изместена на ново платно и обновена детска площадка на ул. „Бузлуджа", кв. „Съдийски", финансирано от Община Пловдив

Затревяване и презатревяване в район „Централен" е извършено на 6,10 дка, засадени са иглолистни декоративни видове – 174 бр.; широколистни декоративни видове – 61 бр.; храсти – 4095 бр.; цветя – 935 051 бр.

В Район Тракия

През 2018 г. в район Тракия между бул. „Освобождение" и ул. „Григор Божков", е изграден нов парк с площ 11 декара, като е оформено ново озеленяване с 65 бр. широколистни и 26 бр. иглолистни дървета. Изградена е автоматична поливна система и чешма. Шумоизолирането и обезопасяването от уличните платна е извършено чрез габиони-огради от естествен камък. Извършено е затревяване върху 7007,77 кв. м. от площта на парка. Засадени са 284 бр. храсти.

През отчетната година парк „Лаута" е обогатен със 150 бр. широколистни и иглолистни дървесни видове, осигурени от разсадника на ОП „Градини и паркове".

Чрез дарителски кампании са осъществени следните озеленителни активности:

- Зелена площ зад бл.131 – 11 броя иглолистни видове.
- Пред СУ „Черноризец Храбър" – 40 бр. червенолистна декоративна слива.
- Пред бл.172 – 61 бр. от видовете каталпа, полски ясен, червенолистна декоративна слива и др.;
- ДГ „Червената шапчица" – 29 бр. от видовете червенолистен явор, кипарис, сребриста ела, смарагдова туя и др.
- Парк „Ротари" – 4 бр. пиния.

За поддържане на разширение на парк "Лаута" и парк в ПИ с идентификатор 56784.540.390 са изградени поливни системи – 2(два) броя.

Район Източен

Озеленяването в района е допълнено с 82 бр. дървета и 1910бр. храста. Новоизградените детски площадки в района са три.

Район Западен

Изграден е нов парк в кв. Прослав на площ от 5 декара. Озеленяването е изпълнено с 99 бр. иглолистни дървета, 19 бр. широколистни дървета и храсти. Оборудван е с пейки, беседки, ограда и фитнес уреди. Изпълнено е парковото озеленяване и е осигурена поливна система. Изградени са алеи, осветление, видео наблюдение.

Район Северен

През 2018 г. в междублокови пространства на територията на района са засадени 100 бр. широколистни дръвчета, 50 бр. иглолистни и 4000 бр. храсти. С помощта на дарители са проведени озеленителни акции в парк „Надежда", и парк „Красива България".

В парково пространство, западно от пешеходния мост, до ул. Неофит Рилски", е изграден парк „Моливчета", който освен подходящо оборудван със съоръжения за игра е облагороден с декоративна дървесна растителност. Със съдействието на дарители вложената растителност в района е увеличена с 44 бр. дървета и 400 бр. храсти.

Район Южен

Дейностите включват затревяване на 2 дка компрометирани площи и засаждане на дървета и храсти, както следва: 1019 бр. храсти; 13 бр. иглолистни дървета; 12 бр. широколистни дървета.

Дейност Б.18.

Европейската седмица на мобилността 16-22 септември, издание 2018 г., под мотото "Комбинирай, движи се!" премина в Община Пловдив с разнообразие от активности, чиято основна цел бе да покажем, че качеството на средата, в която живеем зависи от нашите ежедневни решения и действия. …."Избора при начина ни на придвижване в града е личен, но от него зависи благосъстоянието на нашата обща среда. Затова е важно изборът ни да бъде разумен и с отговорност към околната среда.

Информационни и образователни инициативи, организирани от Дирекция ЕУО

Дни на отворените врати: Участие в дните на отворените врати в сградата на ДП Национална Компания Железопътна Инфраструктура, гр. Пловдив на 19 и 20 септември взеха

повече от 70 ученика от три училища МГ „Академик Кирил Попов“, СУ „Константин Кирил Философ“ и СУ „Климент Охридски“.

В денят на отворените врати в дирекция ЕУО, участие взеха 26 ученика от 11 клас на Математическа Гимназия „Академик Кирил Попов“. В двучасовото посещение се проведе дискусия по всички екологични направление.

Мероприятия, организирани от районните администрации

На територията на шестте районни администрации по време на цялата седмица се проведоха десетки тематични мероприятия, в които са обхванати стотици деца и младежи, техни преподаватели и родители.

В седмицата на мобилността са проведени обучения, открити уроци, кръгли маси, състезания и конкурси.

Материали за ЕСМ 2018 г. в официалната интернет страница на Община Пловдив са разгледани от **хиляди потребители**.

С всяко следващо издание, информационната кампания набира все повече заинтересовани от участие училища и детски градини, които споделят практики за промяна в навиците за мобилност в града.

Община Пловдив осигури за отличилите се 18 училища от града, грамоти и стойки за велосипеди, които се монтираха в дворното им пространство. За проведените събития, районните кметове наградиха участниците със статуетки, медали, грамоти и др. предметни награди.

Дейност Б.19.

По повод Европейска седмица на мобилността 16-22 септември, е разработена занимателна книжка на тематика, разясняваща автомобилния транспорт, като основен източник на шум в градската среда. Книжката е разпределена между дечица от всички подготвителни групи в детските градини на територията на Община Пловдив. Изданието е публикувано и в електронен вид на интернет страницата на Община Пловдив.

Периодично се подготвят презентации и прессъобщения, за запознаване на населението с актуални въпроси за шума в околната среда.

Дейност Б.20. /данни на Пловдивски Общински Инспекторат и районните администрации/

Специализирано звено от Пловдивски общински инспекторат осъществява контрол на шума по изискванията на *Наредбата за осигуряване на обществен ред на територията на община Пловдив*. В ПОИ през 2018 г. са постъпили 220 бр. сигнали за шум от 141 бр. обекта. Сигналите и обектите са разделени както следва:

→ 154 сигнала за шум от 87 обекта/ресторанти, магазини, кафенета, барове и др. обекти;

→ 32 сигнала за шум от 26 самостоятелни строителни обекта;

→ 5 сигнала за шумни семейни тържества на открито за 7 обекта;

→ 3 сигнала за 3 обекта, на чиито фасади са монтирани климатици, причиняващи шум

→ 1 сигнал за шум от спортна площадка;

→ 6 сигнала за шум от дейности в автоработилници и автомивки при 3 обекта;

→ 2 сигнала от молитвен дом за 2 обекта;

→ 2 сигнала за шум от аспирации, вентилации, зареждане и др. дейности за 1 обект /предприятия и магазини/;

→ 4 сигнала за шум в околната среда /шум от хора, музикални фестивали, кв. Капана/ за 2 обекта;

Освен изброените по-горе, в ПОИ има постъпили и сигнали за проникващ шум, причинен от дейности, извършвани в жилищни сгради, както следва:

→ 1 сигнал за шум от домашни ремонти и др. шумни дейности при 1 обекта;

→ 14 сигнала за шум от домашни любимци при 12 обекта;

По така изброените сигнали са извършени 152 бр. дневни проверки, 70 бр. нощни проверки и 8 бр. измервания на шума в околната среда. При едно от измерванията е установен шум над граничните стойностите определени в Наредба №6/26.06.2006г на МЗ и МОСВ.

Съставени са 86 бр. констативни протоколи с предписание шума от обектите да не надвишава граничните стойности, 1 бр. констативен протокол за установен наднормен шум и

7 бр. за установена работа извън разрешеното работно време. Съставените АУАН са: 1 бр. за наднормен шум и 7 бр. за работа на обект след разрешеното работно време.

В сравнение с 2017г. броят на подадените сигнали е намалял със 162 бр., както и обектите, които са станали причина за сигналите на гражданите.

Постъпилите в районните администрации през 2018 г. жалби от граждани се отработват по компетентност от Пловдивски общински инспекторат. В район Централен са постъпили 3 бр. жалби, свързани с нарушения на чл.11, ал.9 и чл.24, ал.2 и ал.3 от Наредба за осигуряване на обществения ред, като същите са изпратени за последващи действия по компетентност. В район Южен са постъпили 8 бр. жалби. В райно Тракия са постъпили 3бр. жалби.

Дейност Б.21. /данни на община Пловдив/

На основание **чл.4** (Забрани за осигуряване на условия за спокойствие, труд и отдих на гражданите, както и за осигуряване подгранични нива на шум в тихите зони и урбанизираните територии) *от Наредбата за осигуряване на обществен ред на територията на община Пловдив*, администрацията на Община Пловдив е издала 54 бр. наказателни постановления.

Дейност Б.22. /данни на ОДМВР-Пловдив/

През 2018 г. на основание разпоредбите на *Наредба за осигуряване на обществен ред на територията на община Пловдив*, са съставени актове за установяване на административни нарушения, свързани с шум в околната среда и нарушаване условията за труд и отдих на населението, както следва: по текстовете на **чл.4** - 66 бр. и по текстовете на **чл.11** - 17 бр.

Дейност Б.23.

В съответствие с Глава II на ЗООС и Глава III на ЗЗШОС „Информиране и участие на обществеността", Община Пловдив поддържа информационният портал **www.plovdivwebnoise.eu** за визуализация на реални данни за шума от зоните, в които се разполагат измервателните терминали и други данни.

Дейност Б.24.

Темата за шума в околната среда вълнува все по-голяма част от населението. От портала за шума в гр. Пловдив, информация са потърсили 4741бр. нови потребители, а общият брой, посетители на сайта, вече наброява 22755бр. от създаването му през 2013г.

Годишни доклади с обобщени данни за нивата на шума са генерирани и публикувани в официалната страница на Община Пловдив.

Дейност Б.25.

През 2018 г. е разработен План за действие към актуализирана стратегическа карта за шум за агломерация Пловдив. Същият е приет от Общински съвет – Пловдив с Решение №402, взето с Протокол №18 от 25.10.2018 г. Целта на „План за действие за намаляване на шумовото замърсяване в околната среда на агломерация Пловдив" на база на актуализираната стратегическа шумова карта (СШК) е управление, ограничаване и намаляване на шумовото натоварване в околната среда чрез прилагане на мерки и акустично планиране в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен период.

II. По план за действие, приет през 2018 до 2023 г.

Мярка Б.5.3 *Изграждане на многоетажни паркинга: на мястото на ТЕЛК на ул. „4 януари";*

През 2018 г. е сключен договор за изработване на проектна документация за посочения обект.

Мярка Б.5.4 *Разширяване на мрежата, изграждане и поддържане на велоалеи на територията на гр. Пловдив, в това число изграждане на велоалея от надлез „Родопи" до изхода на Пловдив*

През 2018 г. е сключен договор за изработване на проектна документация за разширение на велосипедната мрежа, както следва:

- Бул."Цар Борис III Обединител" – от бул."България" до бул. „Христо Ботев" с дължина ~ 2560 m
- Бул. „Христо Ботев" – от бул."Източен" до Централна гара с дължина ~1700m
- Бул. „Александър Стамболийски" – от бул."Коматевско шосе" до ул. "Индустриална" с дължина ~ 3150m
- Ул. "Димитър Ризов" – от бул."Освобождение" до ул."Поручик Боян Ботев" с дължина ~ 320 m

- Ул. "Найчо Цанов" – от бул."Менделеев" до бул."Христо Ботев" с дължина ~ 1700m
- Бул. „Санкт Петербург" – от бул."Менделеев" до ул."Найчо Цанов" с дължина ~ 600 m

Мярка Б.5.5 *Ремонт/реновиране на съществуващи пешеходни зони в недобро състояние /тротоари, алеи/ и разширяването им, там където е възможно, с цел безпроблемно придвижване на пешеходците:*

Площта на изградените тротоарни настилки, е представена по-горе в *Таблица: Инфраструктурни подобрения*, като общо площта им възлиза на 4181,61м^2.

Мярка Б.6.1. *Проект за „Рехабилитация на железопътен участък Пловдив-Бургас-фаза 2, проект 1 „Развитие на ж.п.възел Пловдив", участък 11-„ Централна гара Пловдив"*

С Решение №351 от 27.09.2018 г. на Общински съвет- Пловдив е одобрено изменение на подробен устройствен план – ПУП-ПУР „Комуникационно-транспортен пробив под ж.п.ареал на Централна гара-Пловдив, свързващ бул. „Васил Априлов" и бул."Македония".

Мярка Б.7 *Изискване и контрол за реално прилагане на мерки за защита от шума в околната среда при проектиране на обекти с обществено предназначение (административни, търговски, бизнес) с обща климатизация (локални източници на шум) – съгл. Наредба 4 на МРРБ, МЗ, МВР, МОСВ.*

Разрешение за ползване на обект се издава след като към необходимата документация е приложен и Протокол от лицензирана лаборатория за съответствие с допустимите нива на шум в и около обекта.

Мярка Б.9.1 *Подмяна на паважна настилка с обикновен асфалт на ул. „Богомил" от бул. "Източен" до ул. "Арх. Камен Петков"*

През 2018 г. е сключен договор за изработване на проектна документация за посочения обект.

Отчет с обхват по всички мерки от Плана за действие към СКШ за агломерация Пловдив ще бъде предоставен на директора на РЗИ-Пловдив след обобщаване на информацията от отговорните звена на Община Пловдив след приключване на календарната 2019 г. и одобрение на Общински съвет – Пловдив.

ИЗГОТВИЛ:
д-р Антон Иванов – гл. инспектор в отдел: ПБПЗ и ЗТЕ